

katechetický **VĚSTNÍK**

č. 10

Školní rok 2006/07 – červen

BUĎTE VYNALÉZAVÍ V LÁSCE

malé zastavení s litoměřickým biskupem Pavlem Posádem

Mohl byste se podělit o nějakou vzpomínku z hodin náboženství?

Na hodiny náboženství mám velmi krásné, hluboké vzpomínky. Hodiny náboženství patřily v době, kdy jsem navštěvoval základní školu, zvláště v mém rodišti, k naprosto samozřejmým hodinám. Nebylo to něco mimořádného, něco, co by nesouviselo s ostatním vyučováním ve škole. My jsme se na ty hodiny těšili, byly pro nás zdrojem mnoha poučení a také povzbuzením.

Kdo byl pro vás nejlepším učitelem (a proč)?

V době, kdy jsem já navštěvoval hodiny náboženství, nebylo ještě zvykem, že by vyučovali laici – katecheté nebo katechetky. Mě vyučovali kněží a mám na tyto vyučující samozřejmě velmi živé vzpomínky. Nesu si je v srdci. Vzpomínám na prvního kněze, dnes už více než třicet let zesnulého patera Františka Marka, který mě zároveň připravoval na první svatě přijímání. Já jsem patřil k jeho oblíbeným žákům. On vyučoval velmi dobrou metodou. Pamatuji si, že jsem za vzornou docházku a za znalosti dostal od tohoto pana faráře v druhé třídě k Vánocům krásný rozkládací papírový betlém. Dodnes tuto památku mám a je to pro mě velice milou vzpomínkou na vyučování náboženství na základní škole.

Co Vám v poslední době udělalo radost?

Protože prožíváme dobu velikonoční, nemohu nemyslet na radost, kterou mi přináší jistota, že Kristus ukřižovaný, pohřbený a zapečetěný v hrobě vstal z mrtvých. Je to nejenom historická událost vyhrazená lidem, kteří – jak víme z evangelií – byli u toho, ale Kristus vstal také pro nás a pro všechny generace. To je pro mě pramenem obrovské radosti, ze které každý den čerpám sílu pro svoji práci, pro můj každodenní, obyčejný, všední a často také náročný život.

Co byste přál katechetům do jejich služby?

Služba katechety je služba závažná, náročná, důležitá. Je veliký rozdíl ve službě katechety někde v živé moravské farnosti, a ve službě katechety tady u nás v severních Čechách, kde se téměř absolutně náboženství neučí ve školách a jenom velmi nepatrně se učí na farárech nebo v jiných objektech. Přál bych katechetům – z tohoto pohledu viděno, aby byli vynalézaví v lásce a aby měli dostatečnou trpělivost k překonávání těch nemalých překážek, které se jim staví do cesty při hlásání Božího království.

OBSAH čísla 10/2006-07**Téma: Církev**

- **Vzděláváme se**
Mariino mateřství v církvi
- **Inspirace pro katechezi**
Rodina – domácí církve
Život církve a současnost
- **O křesťanství nejen černě**
Svátky
- **Okénko**
rodinné katecheze
Skrze děti k hlubší víře?

PŘÍLOHY:

- **Luštěnky a pracovní listy**
Církev je jako loď
Svatí Petr a Pavel
O prázdninách
Chcete být bibliionářem?
- **Kartičky pro mše s dětmi**
27. neděle v mezidobí až
Slavnost Krista Krále –
dokončení cyklu C
- **Příloha PMDD**
Příprava na 3. celostátní
kongres PMDD (9)
*Poslední příprava bude
uveřejněna v září 2007*

VZDĚLÁVÁME SE**📖 Mariino mateřství v církvi**

Uzavíráme dnes řadu úvah nad církví, v nichž jsme se alespoň letmo mohli dotknout toho, co vytváří její stále platný základ na jedné straně a její zcela konkrétní podobu na straně druhé. Ve své knize o Panně Marii poznamenává R. Cantalamessa, že když se v církvi podařilo naukově dobře zpracovat a dogmaticky formulovat tajemství Kristovy osoby, tak se zcela *gratis* vedle Krista vynořila i naukově uchopená postava Panny Marie. To se stalo v hledání dogmatických formulací v polovině 5. století, tedy na koncilu v Efezu (431) a v Chalcedonu (451).

Něco podobného můžeme říci i o podobě církve. Poněkud vleklejší hledání už od středověkého konciliarismu se završuje v poslední téměř jedno století dlouhé fázi, kdy celá patří snaze po formulování tajemství církve. Na I. vatikánském koncilu byl připraven text *De Ecclesia Christi*, který měl 15 kapitol a 22 kánonů. Z tohoto textu byla nakonec vyjmuta kapitola 11 a vypracoval se nový návrh, který byl provázen bojovnými debatami a který nakonec dostal podobu konstituce *Pastor aeternus*, v níž bylo slavnostně vyhlášeno, že Petrův úřad je vykonáván formou papežského primátu. Pak pokračoval vývoj dále až k dogmatické konstituci 2. vatikánského koncilu *Lumen gentium*, která také měla svůj zdoluhavý vývoj, až byla schválena 22. listopadu 1964. Paralelně s tím můžeme sledovat linii dvou mariánských dogmat – Neposkvřněné početí Panny Marie (1854) a Nanebevzetí Panny Marie (1950).

Panna Maria v tajemství Krista a jeho církve

Italský teolog Stefano de Fiores upozorňuje na to, že postava Panny Marie byla tradičně od dob Efezského koncilu, a pak pod vlivem reformace, vykládána v rámci Kristova tajemství. Není možné přece Marii odloučit od jejího syna. Z druhé strany tu byly tendence, které viděly Marii jako „dceru Siónskou“, jako „archetyp církve“, jako „Pannu a Matku“ vztaženou k církvi. Když na podzim roku 1962 bylo poprvé koncilním otcům představeno schéma textu pojednávajícího o Panně Marii, nesetkalo se s přijetím. Na podzim 1963 požadovali biskupové, aby pojednání o Marii bylo vnořeno do konstituce *O církvi*. K tomu také došlo na základě hlasování: pro bylo 1114 hlasů, proti 1074, tedy o 40 hlasů zvítězilo pojetí, které chtělo Pannu Marii pojednat v rámci tajemství církve. Poslední kapitola dnešní konstituce *O církvi* (*Lumen gentium*) je věnována „Panně Marii, Matce Boží v tajemství Krista a Církve“.

Matka Církve

V den promulgování konstituce O církvi promluvil papež Pavel VI. na závěr třetího jednacího období: „Je to poprvé – a když to říkám, jsem hluboce dojat – co ekumenický koncil předkládá tak široce pojatou syntézu katolické nauky týkající se místa, jež zaujímá nejvyšší Maria v tajemství Krista a církve. Odpovídá to záměru koncilu, který chtěl ukázat podobu svatě církve, s níž je Maria vnitřně spojena.“ Dále papež pokračuje: „Skutečnost církve totiž nevyčerpáme její hierarchickou strukturou, její liturgií, jejími svátostmi, jejími právními předpisy. Její vnitřní sílu a schopnost posvěcovat lidi je třeba hledat v jejím mystickém spojení s Kristem.“ A tak jako toto její spojení bylo již na Efezském koncilu uchopeno prostřednictvím Mariina mateřství, takže od té doby byla nazývána Bohorodičkou, i tentokrát Pavel VI. užívá titulu Matky, „vždyť je to právě toto jméno, kterým se věřící i církve k Marii obracují.“ Mateřství Mariino vzhledem ke Kristu ukazuje na drama vykoupění. Mateřství vzhledem k církvi zůstává též stálým odkazem na děj, jímž se v církvi rodí stále noví křesťané k životu z víry, naděje a lásky. Podobně jako Mariino mateřství nic neubírá výkupnému dílu Kristovu, ale naopak ve své nezištnosti je nejvěrnějším Vykupitelovým protějškem v jeho díle, tak také Mariino mateřství v církvi je znamením vždy milujícího protějšku těch, kdo se rodí z vody a z Ducha. V závěrečné modlitbě papež uvádí: „Panno Maria, Matko církve, tobě svěčujeme celou církev... Pamatuj na své děti, spoj s jejich modlitbami svou jedinečnou sílu a moc, zachovej jejich víru neporušenou a stálou, upevni jejich naději a rozšiřej jejich lásku.“

K zamyšlení

Jaké místo má Maria v mé představě o církvi? K uchopení Mariina místa v církvi je třeba opravdu evangelního pohledu, „jímž vidíme Boha“; odtud pramení radost a síla, kterou nutně potřebují biskupové a kněží, když se starají o církev, rodiče, když se starají o rodinu, zasvěcené osoby, když slouží podle obdrženého charismatu. Potřebujeme takové světlo „jako sůl“, abychom nejen viděli, ale *vidíce měli život*, tj. abychom byli církvi.

ThLic. Prokop Brož

INSPIRACE PRO KATECHEZI

MLADŠÍ ŠKOLNÍ VĚK

Rodina – domácí církev

Pomůcky: papíry s připravenými nápisy, obrázek kobylky, tužky.

Vyprávění: U mnoha zvířat můžeme vidět skutečně krásné rodiny. Mezi výborné rodiče například patří vlci. Vlčata se rodí s modrými očima a teprve po několika měsících se jejich barva mění na žlutavou. Lovit mohou až od šesti měsíců. Když jde na lov maminka, tak s malým vlčetem zůstává doma tatínek. Vlče si klidně může beztréstně vrčet na dospělého vlka, dobírat si ho a třeba i kousnout, ale jakmile dá vlk najevo podrážděnost, mládě se před ním položí bříškem nahoru. Je to projev pokory, jemuž se rychle naučilo a který znamená: „Nejsem soupeř, chci si jenom hrát.“ Vlk se tak uklidní a hra může pokračovat. Výbornou spolupráci celé rodiny můžeme také vidět mezi slony. Je běžné, že stádo pomáhá velmi starému jedinci překonat terénní nerovnosti nebo vystoupit z vody na břeh. Vedle starého slona se postaví dva mladí sloni, každý z jedné strany, a potřebnou dobu ho podpírají.

Podobně je tomu i s mláďaty. Celá rodina je hýčká, pomáhá jim, ale také je pokárá, když provedou nějakou rošťárnu. Sloni pomáhají také svým nemocným druhům. Dokud se nemocný slon neuzdraví nebo se mrtvý nezhroutí k zemi, pečují o něho a nosí mu ta nejlepší sousta. O nemocného se všemožně starají a něžně ho hladí svými choboty.

Dynamiky:

- **Biblický citát**

Katecheta přinese papíry o velikosti A4. Na každém z nich je jedno slovo z citátu sv. Pavla (*Kol 3,20*). Autor nabádá děti k poslušnosti. Píše zde: „Děti, poslouchajte ve všem své rodiče, protože se to líbí Pánu.“ Úkolem dětí je seřadit papíry tak, aby byla slova ve správném pořadí. Katecheta se potom zeptá dětí, co si pod těmito slovy představují.

- **Co je důležitější?**

Katecheta přinese papíry a připraví děti na to, že tentokrát budou všichni hlasovat. Na jednotlivých papírech jsou tyto nápisy: televize, pes, magnetofon, babička, dobré známky ve škole, zmrzlina, rodiče na mě mají čas, kamarádi, knížka. Úkolem dětí je seřadit výrazy od toho, který pro ně nejdůležitější, až po ten nejméně důležitý. Děti předkládají své návrhy, o každém se hlasuje, a tak se společně vytvoří žebříček hodnot podle dětí.

- **Kobyłka**

Děti dostanou obrázek kobylinky a tužku. Katecheta vysvětlí: „Kobylinky sežerou všechno, na co přijdou. I v našem životě se objevují všelijaké ty kobylinky. K nejhorším kobylkám patří ty, které nás okrádají o čas a sežerou nám spoustu času. Co je to? Co nám bere tolik času? Člověk se do něčeho pustí a najednou zjistí, že uplynulo několik hodin a že tento čas mohl využít mnohem lépe. Jak marníme svůj čas? Co jsou kobylinky mého života? Nemohl bych tento čas lépe využít pro rodinu? To, co mi bere čas, namalujeme nebo napíšeme do kobylinky a poprosíme Ježíše za odpuštění, že jsme nedokázali dobře nakládat se svým časem.“

Petr Havlát

STARŠÍ ŠKOLNÍ VĚK

Život církve a současnost

Pomůcky: fixy, velký arch papíru.

- **Vysvědčení života církve**

Tuto katechezi je vhodné zařadit na konec školního roku, kdy je pro žáky aktuální předávání vysvědčení. Nejdříve přečteme úryvek ze *Sk 2,42*, kde se dozvíme, že v prvotní církvi „*vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se*“. Pak vysvětlíme, že tyto čtyři činnosti tvoří základní osnovu života církve. Rozdáme dětem předtisk vysvědčení, kde jsou uvedeny ty čtyři předměty. V záhlaví může být uvedeno „Vysvědčení současného života církve v ČR“.

Mladí mají za úkol doplnit k jednotlivým předmětům známky od jedné do pěti jako ve škole. Pak se nad jednotlivými hodnoceními vede diskuse. Tuto katechezi lze rovněž modifikovat tak, že mladí nejdříve ohodnotí svůj křesťanský život, pak život farnosti, ve které žijí, a na závěr život celé církve v ČR.

• Hnutí v církvi

Nejdříve je nutné vysvětlit, co je to hnutí. Přitom je třeba klást důraz na to, že tato hnutí vznikají spontánně a často v čele s charismatickou osobností. Např. Roger Schutz – komunita Taizé, Chiara Lubichová – hnutí Fokoláre, atd. Úkolem hnutí je obdarovat církevní společenství něčím, co je v životě křesťanů opomíjeno nebo nedocenoeno. Např. role Ducha Svatého v životě křesťana – Charismatická obnova, novost života po křtu – Neokatechumenát. S jednotlivými hnutími se můžeme seznámit formou projektu. Každá skupina (3 až 4 mladí) má za úkol sehnat co nejvíce údajů o vylosovaném hnutí. Katecheta samozřejmě musí mladé navést, kde mohou hledat. Doporučuji webové stránky jednotlivých hnutí. Informace o hnutí mladí wpisují na plakát.

Zadání by mělo obsahovat: Co je hlavní myšlenkou hnutí? – Čím může současnou církev obdarovat? – Kdy a kde vzniklo? – Kdo je považován za jeho zakladatele? Z hnutí působících v ČR doporučuji zpracovat: Dílo charismatické obnovy, Schöstattské hnutí, Cursillo, Fokoláre, Ekumenická komunita v Taizé.

Pavel Kafka

PŘÍBĚHŮ NENÍ NIKDY DOST

• Nedokonalá církev

K moudrému poustevníkovi přišel jednoho dne mladý člověk. Řekl, že je zklamán církví a hledá jiné lepší společenství věřících. Poustevník ho zavedl ke zdi své malé kaple a zeptal se ho: „Co vidíš?“ – „Vidím staré zdivo, trávu a mech,“ odpověděl návštěvník. „A přece zde v tomto zdánlivě zanedbaném domě bydlí Bůh!“ pravil poustevník. „Podobně je tomu s církví. Nemůže být čistá a dokonalá, protože se skládá z lidí. I ty jsi chybující člověk a já ti říkám: i kdybys našel dokonalou církev, přestane být bezchybná v okamžiku, kdy do ní vstoupíš ty.“

• Jen když se používá

Jeden portugalský obchodník s mýdlem řekl knězi: „Křesťanství ničeho nedosáhlo. Přestože existuje už více než 2000 let, svět není lepší. Pořád je na světě zlo a zlí lidé.“

Kněz ukázal na neobyčejně špinavé dítě, které si hrálo v blátivém příkopu u silnice: „Mýdlo ničeho nedosáhlo. Pořád je na světě špína a špinaví lidé.“ „Mýdlo pomáhá jen tehdy,“ namítl obchodník, „když se používá.“ – „Křesťanství také,“ pravil kněz.

• Díra

Jeden křesťan měl sen. Zdálo se mu, že zemřel a anděl ho přivedl do nebe. Uviděl nádherný chrám a s obdivem si jej prohlížel. Najednou však objevil v klenbě díru. Viditelně zde chyběl jeden kámen.

Zeptal se proto anděla: „Co je to tam za ošklivý otvor?“ Anděl odpověděl: „To je díra, kterou jsi udělal ty. Bůh určil právě tebe, abys toto malé místo zaplnil. Ty jsi však měl v hlavě pokaždé něco jiného, takže jsi nikdy nesplnil povinnost, kterou ti Bůh svěřil.“

Nato se člověk probudil. Zanechal reptání na to, co kdo dělá špatně a začal si bedlivě hledět svých povinností. Chtěl svoji díru v Božím chrámu zacelit.

W. Hoffsummer, Krátké příběhy

O KŘESŤANSTVÍ NEJEN ČERNĚ

Svátky

Svátky jsou staré jako lidstvo samo. Asi nejstarší zmínkou je v Písmu svatém zpráva o dni, ve kterém „Bůh odpočinul“, a potom příkaz v Desateru. Den sváteční je den „jiný“ než ty všední. Navenek jiný především změnou životního stylu: odložení práce, občerstvení, setkání s lidmi. V podstatě však jde o darování dne Bohu: bohoslužba, obnova víry, naděje a lásky.

V jedné předvelikonoční anketě se ptali lidí, jak se chystají na Velikonoce. Vesměs se mluvilo o zahrádkách, výletech s rodinou. Jeden člověk odpověděl v tomto smyslu: „Protože na mrskut už nechodím a taky chlast už jsem pustil, ani nevím, že nějaké Velikonoce jsou...“ Když ze svátku zmizí obsah, obal se rozpadne jak skořápka. Něco podobného určitě za pět let potká Vánoce. V anketě budou lidé odpovídat takto: „S dárky nečekám na Vánoce, kdy je vše předražené. I tak máme už všechno, nevím, co bych druhým dal. A stromeček? Ten už nemáme. Je to ekologičtější a bez dárek stejně vlastně ztratil smysl. Takže na Vánoce asi pojedeme raději lyžovat a dárky si dáme kdykoli jindy...“ Vánoce – svátky bez Kristova narození – skončí. Obal bez obsahu se rozpadne. Podobně už skoro zmizela oslava jmenin. Málokdo si vzpomene na svého nebeského patrona, na jeho hrdinství, vytrvalost v dobrém. Rodiče už dávno nevybírají svým dětem jména podle svatých, ale podle zvuku. Jméno se stává obalem bez obsahu a jmeniny už nejsou svátkem. Dobře pít, jíst a slavit se dá dnes už kdykoli. Narozeniny? Ty si snad ještě lidé připomenou, i když ani to už pro všechny neplatí. Neděle? Pro mnoho lidí den jako každý jiný. Když není „dnem Božím“, oslavou života a vztahů, tak obal ve formě odpočinku a nebo svátečních šatů už ztrácí smysl.

Pro křesťany je svátkem především neděle – Den Boží. Jeho obsah je jasný a trvalý: obnova víry, naděje, lásky a vzájemné souzáležitosti při bohoslužbě. Způsob prožití je tím částečně dán (společná bohoslužba, poděkování...) a zčásti závisí na nás (odpočinek, oběd, návštěvy...). Další svátky člení rok, aby nám nesplynul jako šedá řeka nekonečného času. Svátky Pána Ježíše jsou kostrou (Vánoce a Velikonoce), doplněnou svátky svatých. K nim se přidávají osobní jmeniny – je to den, kdy si každý máme uvědomit přítomnost nebeského jmenovce a povzbudit se jeho příkladem. Obsah je i zde jasně dán. Způsob oslavy tomu má odpovídat – dát najevo, že k sobě navzájem patříme. Farní a diecézní společenství slaví společný svátek svého patrona. Obsah je dán – farnost si má uvědomit, že není jen společenství pozemské, ale i „nebeské“. Způsob oslavy (hody, posvícení) už záleží na podmínkách a stavu hudby, vína a koláčů v dané oblasti. K tomu všemu se mohou přidat především všechny typy poutí na posvátná místa. Každá pouť vytrhuje člověka ze všedního koloběhu a přivádí jej k Bohu „z druhé strany“.

Postupný zánik tradičních (křesťanských) svátků vede různé nadšence k zakládání nových. Většinou obsahově vycházejí z historických událostí (bitvy, královské průvody), pohanských zvyků (keltských, halloweens, pálení čarodějnic) nebo lidových tradic (jarmarky, trhy) a nezdídky parodují zvyky křesťanské (křest žirafy, pivní pouť, fotbalový svátek).

Křesťanství znamená pro Evropu a její kulturu velmi mnoho právě tím, že udržuje především obsah základních a životu prospěšných svátků k užítku jednotlivce i společnosti. Forma jejich slavení se může bez vážných obav měnit a přizpůsobovat. Díky křesťanům tak mají nejen Velikonoce, ale i Vánoce a další svátky svou šanci na přežití a především zůstávají člověku skutečně prospěšnými.

Jiří Kaňa

VYLUŠTILI JSTE SPRÁVNĚ?

- ⊗ Správné odpovědi Chcete být bibliotářem: 1B, 2D, 3A, 4C, 5C, 6B, 7A.
Nápověda „po telefonu“: 1. Jan 2. – 2. Sk 9,11. – 3. Jan 1,42. – 4. Sk 1,26. – 5. Lk 21,3. – 6. Sk 3,6. – 7. Sk 8,27.
- ⊗ **Církev je jako loď:** ...DENNĚ VYPLOUVÁ ZACHRAŇOVAT TONOUČÍ.
(Slova k doplnění: otec, chrámy, laň, zdrávas, Vykupitel, kněží.)
- ⊗ **Svatí Petr a Pavel:** sv. Petr – 2, 7, 9, 12, 17, 18; sv. Pavel – 3, 5, 8, 10, 14, 15; někdo jiný – 1, 4, 6, 11, 13, 16.
- ⊗ **O prázdninách:** ...MODLITBA NÁS SPOJUJE S BOHEM. (Slova tabulky po řádcích: dům, bota, dárek, klika, mitra, květ, erb, ryba, tulipán, váza, svíce, prsten, pádlo, zvonek, krajíc, tužka, jablko, konev, kostel, houba, vločka, hrozen, klec, motýl.)

OKÉNKO RODINNÉ KATECHEZE

Nešídíme naše děti o Boha?

Skrze děti k hlubší víře rodičů?

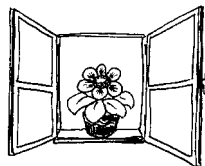
Dítě někdy pomůže rodičům pěstovat jejich vlastní víru. Děti vidí krásu okolního světa poprvé – a díky tomu si i rodiče možná poprvé všimnou věci, na které nikdy předtím neměli čas, nebo o kterých dosud nepřemýšleli.

Nemusíme si dělat velké starosti, když bude dítě přisuzovat Bohu některé lidské vlastnosti. Dítě má totiž sklon vidět Boha v lidských rozměrech. Znamená to, že Bůh je pro ně velice reálný. Je lépe přemýšlet o něm takto než vůbec ne. Dětskou představu však musíme pozvolna a přiměřeně věku korigovat.

Když se dítě ptá na Boha, je třeba odpovídat poctivě, přímo a jednoduše. Během složitějšího vysvětlování by mohlo dítě o téma ztratit zájem. Pokud bude chtít vědět více, zeptá se znovu. Není žádnou hanbou přiznat, že ani my dospělí neznáme na všechno odpověď a že také my mnoha věcem nerozumíme.

Použití obrázků, sošek apod. může buď dětské pochopení urychlit, nebo je i zpomalit. Chceme-li je využít, musíme si opatrně vybírat. Některé náboženské symboly (ukřižovaný Kristus, Nejsvětější Srdece Páně) mohou děti polekat. To neznamená, že je nemůžeme používat, ale musíme citlivě zvažovat, jaká je například jejich umělecká úroveň. Jsou-li používány jako talismany bez vztahu k obsahu symbolu (přívěsky, sošky v automobilu), přispívají k nesprávnému chápání víry.

Dobře vybrané náboženské předměty mohou dětskému porozumění náboženským názorům pomáhat. Například dítě nabude pocitu úcty tam, kde je doma dobře vybraná socha nebo obraz na zvláštním místě, vhodném pro klidnou modlitbu a rozjímání. Je však důležité zdůrazňovat, že tyto předměty jsou jen symboly, a povzbuzovat dítě, aby hledalo živou víru v sobě a v okolním světě. Důležité je také používat správnou terminologii. O kříži neříkáme, že je to „Pánbíček“, ani o sošce či obrazu, že je to „Panenka Maria“. Spíše řekneme, že je to kříž s Pánem Ježíšem a obraz nebo socha Panny Marie, kterou umělec takto znázornil.

A jak dítěti vysvětlit Boha jako Otce, Syna a Ducha Svatého? To je obtížné i pro dospělé. Neexistuje žádný jednoznačně správný návod. Někteří náboženští pedagogové navrhnou učit děti jen o Bohu Otci. Ovšem na druhé straně všechny děti prožívají Vánoce a Velikonoce a mohou ocenit jejich skutečný význam jen tehdy, když si uvědomí, že to jsou oslavy Ježíšova narození a vzkříšení. Někdo doporučuje, aby se o Nejsvětější Trojici dětem vyprávělo ve srovnání s rodinou, ale bohužel dnes už se nedá říct, že všechny katolické děti mají pozitivní zkušenost s úplnou rodinou. S předškolními dětmi je lépe se do trinitární teologie raději nezaplétat, ony se na to vlastně většinou ani neptají.

Rozvoj víry dítěte je součástí odpovědnosti rodičů. Není to něco, co by se dalo odložit, až syn či dcera začne chodit do školy. Není to něco, za co odpovídá škola nebo farnost. Nestačí návštěva mše svaté a vyučování náboženství, i když toto vyučování je pro dítě velmi vhodné a potřebné. Dává totiž dětem příležitost rozšířit si znalosti získané doma a poznat, že i další děti sdílejí stejné hodnoty a chtějí se také poučit o Bohu.

Ani farnost ani škola nesplní za rodiče jejich jedinečný úkol: náboženskou výchovu vlastních dětí. Nabízejí jenom pomoc. Rodiče jsou „domácí církví“ a vyučují nejvíce svým příkladem. Když se dítě na něco ptá, hledá vysvětlení toho, co vidělo, slyšelo a cítilo. Nejvhodnějším člověkem k vysvětlování jsou právě rodiče. Neznají-li odpověď na nějakou zvláštní otázku, mohou najít někoho, kdo to umí, nebo mohou hledat v odborné literatuře. Z tohoto důvodu je jasné, že i rodiče se potřebují ve své víře trvale vzdělávat, ani jim nebude stačit návštěva nedělní bohoslužby. Nebudou-li na dětské otázky reagovat, ztratí o ně dítě zájem, nebo si bude myslet, že záležitosti víry nejsou pro život důležité.

Vývoj víry je proces celoživotní, a to jak pro rodiče, tak pro dítě. Součástí křesťanské odpovědnosti je pečovat o svou víru pomocí modlitby, přijímáním svátostí, čtením křesťanské literatury a aktivní účastí v církevním společenství.

Z internetu a dalších pramenů MaŠ

POSLEDNÍ SLOVO MAJÍ DĚTI

- ☉ „Děti, co si připomínáme při čtvrtém zastavení?“ –
„Pán Ježíš se na křížácké výpravě setkává s Pannou Marií.“
- ☉ „Děti, všimly jste si, co říkal ženich při svatebním slibu nevěstě?“ –
„Budu ti věrný až po smrti.“ *P. Marek Dunda, Vranov nad Dyjí*

© Biskupství brněnské, Katechetické centrum, Petrov 8, 601 43 Brno
tel. 543 235 030, kl. 227, 247 nebo 257, e-mail: kc.brno@biskupstvi.cz

<http://kc.biskupstvi.cz>

Evidenční číslo periodického tisku: MK ČR E 12332.

Zpracování: Mgr. Marie Špačková, Mgr. Jitka Šebková, Iva Fukalová (ilustrace).
Jazyková korektura: RNDr. Josef Gerbrich.

S církevním schválením brněnského biskupa Mons. ThLic. Vojtěcha Cikrleho
čj. Ep/680/03 z 9. 6. 2003.

Vychází 9× do roka (během školního roku). Toto číslo bylo dáno do tisku 4. 6. 2007.